

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

باسمه تعالی

آزمون تشریحی دوره دوم متوسطه

س ل م
مجموعه مدارس سیلام

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: فارسی

کلاس:

پایه: دهم

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

رشته: ریاضی و تجربی

تاریخ: ۹۷/۱۰/۱۰

صفحه ۱ از ۵

بارم	سؤال	ردیف
۷	قلمرو زبانی	الف:
۱/۵	معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) به هر محالی از حال و نهاد خویش بنگردی. ب) تاج سر گلبن و صحرا منم. ج) ما آنانیم که پلاس پاره‌ها بر پشت بسته بودیم. د) دلا، معاش، چنان کن که گر بلغزد پای ه) مرگت چنان زندگی را به سخره گرفت. و) که به ما سوا فکندی همه سایه‌ها را	۱
۱	واژه مناسب را از نظر املائی انتخاب کنید. الف) بلبلان را دیدم که به نالش در آمده بودند از درخت و (غوکان - فوکان) در آب و بهایم در بیشه ب) وقتی که بیرون آمدیم، هر که در مسلخ گرمابه بود، همه بر پای (خواسته - خاسته) بودند. ج) همه کس را به سزا حق شناس باش؛ خاصه (غرايت - قرابت) خویش را د) خونت/ با خون بهایت حقیقت/ در یک (تراز - طراز) ایستاد.	۲
۰/۵	غلط‌های املائی ترکیب‌های زیر را یافته و صحیح آنها را بنویسید. «لئیمی و پستی، حسن صورت، غلقله زن و جوشان، اهلیت و شایستگی، قرض و هدف، عشق حرم»	۳
۰/۵	بیت زیر را براساس ترتیب اجزای جمله در زبان فارسی مرتب کنید. همت بلند دار که نزد خدا و خلق باشد به قدر همت تو اعتبار تو	۴
۰/۵	نقش دستوری کلمه شادی را در هر دو جمله تعیین کنید. «و هر شادی که بازگشت آن به غم است آن را شادی مشمر.»	۵

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

باسمه تعالی

آزمون تشریحی دوره دوم متوسطه

س ل م
مجموعه مدارس سیلام

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: فارسی

کلاس:

پایه: دهم

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

رشته: ریاضی و تجربی

تاریخ: ۹۷/۱۰/۱۰

صفحه ۲ از ۵

بارم	سؤال	ردیف						
۰/۵	نقش دستوری ضمائر مشخص شده را بنویسید؟ الف) چو خود را به چشم حقارت بدید ب) چو گفتمش که دلم را نگاه دار چه گفت صدف در کنارش به جان پرورید ز دست بنده چه خیزد خدا نگه دارد	۶						
۰/۵	نوع حذف را در عبارت‌های زیر مشخص کنید. الف) هر که بامش بیش؛ برفش بیشتر ب) من یاد دارم که شبی در کاروانی، همه شب رفته بودم و سحر در کنار بیشه‌ای خفته.	۷						
۰/۵	نوع وابسته‌های مشخص شده را در گروه اسمی زیر بنویسید. «گوشه روشن وجدان تاریخ»	۸						
۰/۲۵	در بین واژگان زیر کدام واژه دو تلفظی نیست؟ الف) مستمند ب) استوار ج) زورمند د) دودمان	۹						
۰/۵	نوع «واو» به کار رفته در هر بیت را مشخص کنید. الف) روزگاری من و دل ساکن کوی بودیم ب) پهل (اجازه بده، بگذار) تا به دندان برد پشت دست ساکن کوی بت عربده جویی بودیم تنوری چنین گرم و نان در نبست	۱۰						
۰/۵	جدول زیر را کامل کنید.	۱۱						
<table border="1"> <tr> <td>امر</td> <td>نفی</td> <td>فعل</td> </tr> <tr> <td>.....</td> <td>.....</td> <td>داری می‌روی</td> </tr> </table>		امر	نفی	فعل	.....	.....	داری می‌روی	
امر	نفی	فعل						
.....	.....	داری می‌روی						
۰/۲۵	در کدام گزینه جهش ضمیر دیده می‌شود؟ الف) ای بی‌نشان محض نشان از که جویمت ب) گم گشت در تو هر دو جهان از که جویمت	۱۲						

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

باسمه تعالی

آزمون تشریحی دوره دوم متوسطه

س ل م
مجموعه مدارس سیلام

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: فارسی

کلاس:

پایه: دهم

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

رشته: ریاضی و تجربی

تاریخ: ۹۷/۱۰/۱۰

صفحه ۳ از ۵

بارم	سؤال	ردیف
۵	قلمرو ادبی	ب:
۰/۷۵	در کدام گزینه آرایه ادبی سجع دیده می‌شود؟ واژگان دارای سجع را مشخص کنید؟ (الف) نیکو خو بهتر هزار بار از نیکو رو (ب) هم فرقت بود و هم وصلت	۱۳
۰/۷۵	در مصراع «بر تیر جور تان ز تحمل سپر کنیم.» واژه‌های مشخص شده هر یک کدام یک از طرفین تشبیه هستند (مشبه یا مشبه به)	۱۴
۱/۵	آرایه‌های مربوط به هر بیت را در جلوی آن بیت بنویسید. (برای هر بیت یک آرایه غیر تکراری ذکر کنید). «تشخیص، حسن تعلیل، کنایه، حس آمیزی، تشبیه، مجاز»	۱۵
	<p>(الف) سر آن ندارد امشب که برآید آفتابی</p> <p>(ب) دویدن می گل‌رنگ را به کوچه رگ</p> <p>(ج) دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای</p> <p>(د) خمیده پشت از آن گشتند پیران جهان دیده</p> <p>(ه) چون بدوم سبزه در آغوش من</p> <p>(و) وین بوم محنت از پی آن تا کند خراب</p> <p>( ) چه خیال‌ها گذر کرد و گذر نکرد خوابی</p> <p>( ) به صد رسایی آواز آب می‌شنوم</p> <p>( ) فرشته‌ات به دو دست دعا نگره دارد</p> <p>( ) که اندر خاک می‌جویند ایام جوانی را</p> <p>( ) بوسه زند بر سر و بر دوش من</p> <p>( ) بر دوست آشیان شما نیز بگذرد</p>	
۱	ابیات زیر را کامل کنید. الف) ..... ب) گویند مگو سعدی چندین سخن از عشقش	۱۶
۱	بیت بعدی بیت زیر را که از شعر «همای رحمت» انتخاب شده است، بنویسید؟ چه زخم چو نای هر دم ز نوای شوق او دم که لسان غیب خوش‌تر بنوازد این نوا را	۱۷

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

تاریخ: ۹۷/۱۰/۱۰

صفحه ۴ از ۵

باسمه تعالی

آزمون تشریحی دوره دوم متوسطه

س ل م
مجموعه مدارس سیلام

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: فارسی

کلاس:

پایه: دهم

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

رشته: ریاضی و تجربی

بارم	سؤال	ردیف
۸	قلمرو فکری	ج:
۴	معانی ابیات و عبارات زیر را به نثر ساده و روان بنویسید.	۱۸
۰/۷۵	الف) تا عالمیان بدانند که هرگز کید کایدان با خواست خداوند غیب‌دان برابر نیاید.	
۰/۷۵	ب) اندر همه کاری داد از خویشتن بده که هر که داد از خویشتن بدهد از داور مستغنی باشد.	
۰/۵	ج) در بیرنگ اسب حرفی به کارش بود.	
۰/۷۵	د) چندان تناوری و بلند/ که به هنگام تماشا/ کلاه از سر کودک عقل می‌افتد.	
۱	ه) گرت هواست که معشوق نگسلد پیمان/ نگاه‌دار سررشته تا نگاه دارد.	
۰/۲۵	و) کیست کند با چو منی همسری	
۰/۵	در بیت زیر مقصود شاعر از «باد و چراغدان» چیست؟ «بادی که در زمانه بسی شمع‌ها بکشت هم بر چراغدان شما نیز بگذرد»	۱۹
۰/۵	با توجه به بیت زیر شاعر از باد صبا چه درخواستی می‌کند؟ صبا بر آن سر زلف از دل مرا بینی ز روی لطف بگویش که جا نگه دارد	۲۰
۰/۵	نویسنده در عبارت «بدان کوش که به هر محالی از حال و نهاد خویش بنگردی» به چه چیزی توصیه می‌کند؟	۲۱

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

تاریخ: ۹۷/۱۰/۱۰

صفحه ۵ از ۵

باسمه تعالی

آزمون تشریحی دوره دوم متوسطه

س ل م
مجموعه مدارس سیلام

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: فارسی

کلاس:

پایه: دهم

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

رشته: ریاضی و تجربی

بارم	سؤال	ردیف						
۰/۵	با توجه به مفهوم عبارات، شاعر چرا گودال را رفیع می‌داند؟ «در فکر آن گودالم/ که خون تو را مکیده است/ هیچ گودالی چنین رفیع ندیده بودم/ در حوض هم می‌توان عزیز بود/ از گودال بپرس»	۲۲						
۰/۵	استنباط خود را از بیت زیر بنویسید. صورت زیبای ظاهر هیچ نیست ای برادر سیرت زیبا بیار	۲۳						
۱/۵	ابیاتی را که تناسب مفهومی دارند، در جدول در کنار هم ذکر کنید و مفهوم مشترک آنها را بنویسید. (دو بیت اضافی است). چندان که باز بیند دیدار آشنا را که آشنا سخن آشنا نگه دارد که از رویش به نقد آسوده گردی گوش نامحرم نباشد جای پیغام سروش ای برادر تا نبینی غم‌گسار خویش را لبخندهای شادی و غم فرق دارند	۲۴						
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>مفهوم مشترک</th> <th>ابیات</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td>..... و .....</td> </tr> <tr> <td></td> <td>..... و .....</td> </tr> </tbody> </table>	مفهوم مشترک	ابیات		..... و		..... و	
مفهوم مشترک	ابیات							
	..... و							
	..... و							
۲۰	جمع بarm							